

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archiducosane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 50 cr
pentru fie-care publicare.

La situațiunea esternă și internă.

(d.) Posițiunea esternă a monarchiei noastre — după cât vedem — este pe cât se poate de bine definită. Alianța de pace a celor trei puteri mari este mai vârtos în folosul acestei monarchii; de oarece ea este mai învecinată cu Rusia spre nord și răsărit, și șovinismul rusesc își îndreaptă sabia direct contra noastră, până când Germania se învecinează numai pe un teritoriu îngust cu Rusia, ear Italia este cu desăvârșire îndepărtată; deși de altă parte italienii au interese identice cu monarchia noastră pe la marea Adriatică și la Bosfor, ca adecă, acele părți din Orient, se nu fie stăpânite exclusiv numai de Rusia, ci popoarele mici din orient, având ele libertate autonomă, — existența lor se servească drept un echilibru natural în peninsula balcanică.

Acest „echilibru natural“ poate fi cauza, că atât Austro-Ungaria, cât și Italia declină dela sine ori-ce tendențe de cucerire în Orient; ear Germania — care ar vrea totodată un fel de pretenție și cu Rusia — merge până a declara, că ea neavând în Orient interese de apărare — pentru ea Bulgaria este o Hecuba, — cestiunea bulgară pentru germani nu are interes.

De aci ar urma, că numai o eventuală alianță între Franca și Rusia a determinat pe Germania de a creat alianța de pace a celor trei puteri; nici decum însă soarta popoarelor mici din Orient, cari sunt avizate la forța lor proprie și numai la sprijinul austro-italian față cu tendențele rusești.

Publicarea tractatelor de alianță dovedesc, în ce mod Germania nisuesce a ține în frâu șovinismul rusesc și franțosec; arată, cum cugetă Austro-Ungaria a pute da pept cu năvălirea rusească; cum Italia crede a ține în șach pe Franca.

Este însă altă întrebare, dacă toate aceste trei puteri își vor putea vedea asigurate interesele lor până în sfârșit. Este și mai mare întrebare, ce poate face Rusia și Franca în contra alianței de pace! Și tocmai pentru că nime nu poate da răspuns la aceste mari întrebări devine situațiunea europeană nesigură, în cât vedând sforțările grozave de înarmări, omul ar crede, că suntem în ajunul erumperei unui resbel european general, cum n'au mai fost și cum nu s'a mai pomenit încă.

Urmează apoi o întrebare și mai mare: Dacă bătăna Europa se va incurca într'un resbel general — atunci când bătăna și esperta noastră Europa în timp de pace este bătută economică prin America!... Aceasta silă economică se nu

pună frâu poftelor șovinistice de cucerire? Se nu strige cu glas puternic Europei cufundate în arme și datorii un *Memento mori!*

Dar apoi frica reciprocă și neîncrederea se fie îndemnuri de ajuns — spre a spesa tot mai mult cu înarmările? Aceasta o ar cere oare cestiunea de existență a monarchiei noastre între impregiurările de față?! Se poate, că se recere aceasta.

Dar dacă este vorba de un eventual resbel, atunci lucrurile se reduc la aceea: că monarchia habzburgică stă față în față cu Rusia; ear Germania stă față cu Franca; Italia earăși cu Franca.

O întrebare însă, care ne atinge și mai de aproape, care atinge chiar existența monarchiei noastre este situațiunea internă; nu numai starea finanțelor, — dar mai vârtos starea morală, îndestulirea naționalităților, cari compun aceasta monarchie, și cari vor fi chemate a apăra interesele vitali ale acestei monarchii.

Oare în statul ungar șoviniștii maghiari de câțiva ani încoace nu isprăvesc ei păcatul lui Cain contra lui Abel, când lovesc în tot ce nu e genuin maghiar!? Acei șoviniști renegați isprăvesc ei oare cauza patriei ungare? ori își bat joc numai de acest stat poliglot, chiar în timpurile cele mai critice!! Atâtea tendențe, atâtea ură, atâtea suspiciuni, injurii și defăimări sunt ele eflusul situațiunii? ori sunt ele caracteristica dureroasă a timpului: când oamenii per fas et nefas tind numai a se exploata unii pe alții!

Nu stăm la cărma statului; nu putem pune la cale mijloacele de îndreptare; suntem numai observatori imparțiali, privitori la toți și la toate; oameni rivnitori la libertate și ordine adevărată; patrioți, ce avem inimă pentru țeară; cetățeni, cari vrem prosperare prin pace și buna înțelegere; români adevărați, cari vrem ca pomul neamului nostru românesc, alătura cu a celorlalte popoare din aceasta monarchie și Orient, să înflorească, să rodească și să sporească pe cale naturală, legală și cinstită. Noi arătăm răul, pentru ca situațiunea internă să fie ameliorată, îndreptată prin lege și drept; pentru ca popoarele în fața încercărilor din afară să fie considerate, mulțemite și liniscite. Nimic n'avem de ădis șoviniștilor, ci numai îi compătimim, pentru că nu știu sau nu vreau să știe, ce fac; îi desconsiderăm, pentru că ei vreu a fi considerați; i urim și condamnăm, pentru-că ei vor să fie iubiți și apreați. Ne îndreptăm însă vocea noastră liberă și românească celor de sus, ădicându-le și de astădată: Caveant consules.

Revista politică.

După cum se anunță din capitala monarchiei noastre, ministri comuni se vor duce în 8 l. c. n. la B. pesta; în 9 Iunie va avea loc acolo deschiderea sesiunii delegațiunilor. Ambele delegațiuni vor fi primite de Maj. Sa împăratul Duminecă în 10 l. c. în castelul din Buda.

Ținuta ministrului nostru de comerț față cu esposițiunea cea mare francesă din 1889 și în special vorbirea premierului nostru, în carea s'a accentuat, că statul ungar nu poate sprijini pe industriași, ca să i-a parte la esposițiunea universală din Paris a produs mare amărăciune în cercurile franceses. Acelei vorbiri i se dă o importanță politică și din acel motiv, căci relațiunile dintre Franca și monarchia noastră nu au fost încordate nici odată, ci din contra francesii la diferite ocațiuni ș'au manifestat simpatiile lor special pentru unguri.

Partidul independent, vedând penibila impresiune, ce a produs în Franca vorbirea premierului, cu subscrierea președintelui clubului Irányi, a dat publicității o declarațiune, în care se ădice: Partida independentilor a aflat cu mirare despre procederea ministrului de comerț față cu cetățenii, cari voiau să i-a parte la esposițiunea universală din Paris și cu indignare a luat la cunoștință răspunsurile, ce le a dat acel ministru precum și ministrul președinte la interpelațiunea adresată din partea partidei noastre. O astfel de procedere, sau mai bine ădis, astfel de răspunsuri, pe lângă aceea, că ele manifestează un spirit reacționariu, ce nu se potrivește la ministrii unui stat liber și constituțional, sunt incompatibile cu declarațiunile din anul trecut ale primului ministru precum și cu interesele industriei ungare și par a fi de natură a vătăma conștiința de sine a națiunii franceses, care ne este pretină. Deși partidul nostru și are temeul în monarchia constituțională a unui regat ungar independent, și deși voesc să manțină intactă alianța cu Germania, totuși în fața însemnatei afaceri și a inriurii stricacioase a discursurilor ministeriale, declară în unanimitate, că condamnă cu toată tăria procederea ministrului de comerț și declarațiunile primului ministru, că dorește cel mai bun succes esposițiunii universale dela 1889, carea se face întru aducerea aminte de un eveniment epocal și plin de succese pentru omenime.

Făcându se interpelațiune în ședința camerei franceses asupra declarațiilor dlui ministru Tisza, ministrul de esterne franceses, Goblet, a răspuns, că și

FOIȚA.

Ceva despre monumentele antice de arhitectură ale Egiptului.

După Dr. C. Opperl.

I. Temple supraterane.

(Urmare din Nr. 53.)

Dar suntem încă abia la începutul templului! De curtea cu columnele se mai alătură încă odată doi piloni, și numai prin acestia se ajunge în sala columnelor. Aceasta e lată de 320 urme, și adăncă de 164. Acoperișul este purtat de 134 de columne. La dreapta și la stânga dela intrarea din mijloc stau câte 61 de columne, — de 40 urme înalte și având 27 urme în periferie. La mijloc 12 columne formează un pasagiu, astfel, că prin trânsele acoperișului devine treptat, cu alte cuvinte: peste mijlocul acoperișului conduce o terasă de 60 de urme și mai înaltă cu 30 de urme. Lumina sălii cade prin deschidături, cari sunt aplicate în zidul vertical al acestei terase. Cele 12 columne înalte au o grosime de 12 urme, pot deci să umple la noi o odaie de mijloc; ele au 37 urme în periferie și 70 de urme în înălțime. Ear capitelul unei astfel de columnă are 22 de urme în diametru, 69 urme în circuit și

presintă o suprafață de 380 urme pătrate! Câți oameni s'ar putea posta numai pe capitelul unei singure columne!

Acum să se imagineze greutățile, cu cari era împreunată ridicarea de heizașuri, ca pictorul să poată ajunge la piatra sa! Și el avea să deseneze columne, părăși și plafon pe un teritoriu de peste 250,000 urme pătrate! În cas când putea omul să isprăvească pe ăi 10 urme pătrate, — să compună, desemneze și coloreze, — ar fi avut totuși lipsă de 25 de mii ădile de lucru! Și dacă ar fi fost ocupați 50 de pictori, ei aveau ce lucra peste doi ani de ădile, pentru de a decora singur numai sala

În dosul acestei săli se ridică earăși doi piloni, apoi urmează o curte îngustă, — după aceea a patra părăche de piloni, — acum urmează încă două săli de columne, — și în fine se ajunge în sanctuarul propriu. Această singură clădire are cu curțile, hăliile, sălile de columne, galeriile și odăile sale o lungime de peste 400 de urme.

Clădirea proprie a templului așadară fără de plantațiuni, alee de sfinxi, etc., — are o lungime de 1200 de urme, și acopere o suprafață de peste trei sute de mii de urme pătrate; un sat întreg s'ar putea clădi pe acest teritoriu, și acum socotiți cât de mare va fi fost zidul din afară, ce încunjura totul și cât timp va fi trebuit pentru de a încunjura o singură dată acest aședământ de templu întreg!

Numărul columnelor din acest singur templu face, cam 400, — și ce mai columne sunt aceste!

Și deoarece palatul era atât de enorm, el avea și câteva intrări laterale, și la aceste ear conduceau promenăđi de sfinxi.

Câte mii de oameni vor fi lucrat la aceasta construcție gigantică! și câți ani au trebuit să fie ocupați pentru de a scoate, a aduce și de a cioplî imensele masse de piatră, de a le aduce la Tape, de a le pune una peste alta, de a sculpta nenumăratele figuri în relief, de a lucra tablourile, sfinxi, obeliscurile și statuile colosale, a le scobi, a le polei, a-le aședa, a efeptui plantațiunile grădinei și zidurile din jur, — ba, de a ridica numai strașnica terasă de 18 urme înaltă, pe care stă aședat palatul uriaș!!

Din întreg felul arhitectonic se vede, că el corespondea naturei Egiptului, — părăși și vâpsiți cu galbin erau imitațiunile zidurilor galbine de stânci ale țării, — că el ținea samă de necesitățile solului și a climei. Era trebuință aci de locuri răcoroase și aerisite, de aci zidurile cele groase, halele și sălile cu columne; trebuia să se clădească pe terase, ca templul să nu ajungă în timpul inundațiilor generale sub apă.

Se poate însă cunoaște mai departe, că templele aceste aveau să servească și de scut pentru țeară. Erau oare-cum cetăți și forturi mici, în cari se putea

guvernul frances a fost impresionat de vorbirea ministrului președinte unguresc. Dacă a fost îndrept ministrul Tisza să facă ca industriașii unguri să nu ia parte la espozițiune, n'a fost îndrept să dică, că evenimentele sunt de natură a da nascere temerei, că pe timpul espozițiunii pacea poate fi tulburată. N'a fost în drept să dică, că guvernul frances nu e în stare a garanta siguranța și a face ordine. Aceste sunt tot acuzări nedrepte, ce francesii nu le au asteptat dela o țeară pentru care francesii totdeauna au dovedit călduroase simpatii. De altcum ambasadorul frances din Viena i-a relatat, că contele Kalnoky și exprimă măchirea sa pentru episodul inscenat, a accentuat, că el singur o chemat a conduce afacerile esterne ale monarhiei și asigură, că regimul lui n'are nici o intențiune d'a vătămă Franca, însuși dl ministru Tisza a mărturisit, că vorbele sale nu a fost de caracter vrășmaș Franciei și el se alătură la desținuirile ministrului de esterne, Kalnoky. — Aceasta ocaziune a folosit-o Goblet, și spre a vorbi despre politica esternă a Franciei, care este o politică eminaminte pacinică. Franca e de parte de orice idee agresivă, dar dacă statul vecin i-a măsuri îngrijitoare pentru poziția francesilor și francesii trebuie să i-a contra măsuri necesare.

Scirile mai proaspete din peninsula balcanică semnaleză mari bande de jefuitori, mai cu seamă albanezii și muntenegrenii, sunt cari țilnic inscenează tulburări. Se susține, că bandele sunt ajutate din afară și urmăresc scopuri ascunse.

Iacob Bologna.

Trista scire despre moartea neasteptată a consilierului aulic Iacob Bologna, s'a răspândit cu iuțala fulgerului atât aici în Sibiu, cât și în cele mai estreme puncte ale monarhiei noastre precum și preste granițe.

Încă în ziua morții amiciei, cunoscuții și stimătorii defunctului din Sibiu s'a grăbit a-și exprima condolența lor membrilor familiei personal, depunând cei mai mulți — în semn de stimă — pe cosciugul defunctului un număr însemnat de cununi, din tre cari însemnăm — încât ne am putut nota, cununile cu inscripțiunile:

1. „Illustrului și neuitatului seu vice-președinte“. Comitetul Asoc. transilvane.
2. „Președintelui seu.“ Institutul de credit și economii „Albina.“
3. „Neuitatului seu amic Iacob Bologna.“ Episcopul Meșian.
4. „Fostului seu președinte Iacob Bologna.“ Comitetul parochial gr. ort. Sibiu-Cetate. 30 Maiu 1888.
5. „Mult regretatului vice-președinte Iacob Bologna.“ Scoala de fete a Asociațiunii. 1 Iunie 1888.
6. „Meritatului vice-președinte al Asociațiunii transilvane.“ Despărțământul al VIII Alba-Iulia.
7. „Meritatului președinte al Asociațiunii, prea meritatului bărbat român.“ Despărțământul X. Inteligența română Clușiană lui Iacob Bologna.
8. „Neuitatului vice-președinte al Asociațiunii. Despărțământul Reghin. „Președintelui „Albinei“ I. Bologna.“ „Mureșana.“
9. „Meritatului patriot Iacob Bologna.“ Despărțământul XI al Simleului Silvaniei al Asociațiunii transilvane.
10. Dela despărțământul Asociațiunii transilvane p. l. s. c. p. r. XXI Sighișoara.
11. „Marelui bărbat I. Bologna.“ Institutul de credit și de economii „Silvania.“

sustine cu succes o garnisoană bună, chiar și după ce restul de oraș ar fi căzut în mâinile dușmanului.

Trebuie să mai atragem atențiunea încă asupra unei însușiri curioase a templelor mari egiptene: ele se string în spre fund în toate privințele tot mai mult și mai mult. Pilonul al doilea dacă se află doi piloni este mai scund și mai îngust decât cel dintâi, — sala columnelor mai scundă și mai îngustă decât pilonul, — sanctuarul este mai scund și mai îngust decât sala. În aceea măsură în care se cufundă acoperișul de sus spre pământ (adeacă cum se micșorează fie care zidire din dos în fața celei de înainte), — în aceeași măsură se ridică și solul. Trepte conduc dela intrare în localul, în care stă statua țeității. Dacă pornești de aci în spre afară, încăperile se largesc oare-cum încotinu, în sus în jos, în lături; simți că cu tot pasul te apropii de lumea din afară.

Și acum te mai postează odată la capătul promenații de sfinți și aruncă o privire peste această clădire gigantică, ori te urcă pe cel dintâi pilon și privește de aci în jos asupra acestui templu și peste toate celelalte ale venerabilei capitale vechi, — atunci vei fi uimit, vei cădea într-o admirațiune mută, — căci ce vezi aci, nicăiri nu vei mai vedea!

(Va urma.)

12. „Mult meritatului Iacob Bologna.“ Institutul de credit „Furnica.“

13. „Mult meritatului ei fondator, în semn de recunoștință. Banca de asigurare „Transilvania.“

14. „În semn de profundă venerațiune dlui Iacob Bologna, președintele Direcțiunii institutului de credit și de economii „Albina.“ Corpul funcționarilor „Albina.“ Sibiu, 30 Maiu st. v.

15. „Mult regretatului președinte.“ Funcționarii filialei.

16. „Lui Iacob Bologna.“ Tinerimea din Sibiu, 1/6 1888.

17. „Distinsului bărbat și neuitat amic.“ Familia Cosma.

18. „Mult iubitului unchiu.“ Familia Paraschiv

19. „Vechiului seu amic“. Dr. Aureliu Maniu.

20. „Iubitului și neuitatului confrate Iacob Bologna.“ Familia Petric.

21. „Mult meritatului bărbat Iacob Bologna.“ Familia Popescu.

22. „Naționalistului devotat și patriotului nealterat, Iacob Bologna.“ Adânc stimătorul nemângăiat, N. F. Negruțiu.

23. „Mecenatului literaturii și culturii poporului român.“ în semn de privată stimă familia Sorescu.

24. „Familia Dunca.“

25. „Distinsului bărbat al românilor,“ în semn de profundă venerațiune familia Ghibu.“

Telegrame.

În mare parte încă în ziua morții și a exprimat condolența lor intristatei familiei cei mai distinși bărbați ai națiunii pe cale telegrafică.

Dintre cei cari pe cale telegrafică și-au exprimat condolența — încât ne este cunoscut — însemnăm: Preasântia Sa Ioan Popasu, episcopul Caransebeșului; Preas. Sa Ioan Meșian, episcopul Aradului; Ilustri Domni Alexandru și Eugen Moesonyi; mai departe D. D. N. D. Racovița (București); Comitetul fundațiunii „Gozsdu“ (Bpesta); Institutele de credit: „Ardeleana“, „Arieșana“, „Aurora“, „Bistrițana“, „Furnica“, „Hațegana“, „Huniădoara“, „Sebeșana“, „Silvania“, „Victoria“ și filiala „Albina“; Baiulescu și Dr. Bozocan, în numele „Asociațiunii pentru promovarea meseriilor“ (Brașov); Barb, Todea și Crișan în numele despărțământului XVII al Asoc. trans. etc. (Reghin); George Pop (Băsești); Dr. Ioan Rațiu (Turda); Familia Gall; Familia Puscariu (Bpesta); Florian (Székely-Udvarhely); Emma Szerb, G. Szerb și R. Miculescu (Bpesta); Iuliu și Carolina Coroian (Cluș); Dr. V. Maniu (Oravița); Dr. Petco și familia (Deva); Nicolau Zigrea (Oradea-mare); E. Trăilă (Timișoara); Dr. Iancu Meșian (Zeresti); Aug. Hamsea, I. P. Dessean, I. Pop, T. Ceonțea, Dr. P. Pipoș, I. Beles, F. Puticiu, G. Purcărean și A. Caracioni (Arad); N. Maneguițiu (Poiana); Dr. Neagoe, (București); Ilariu Duvlea, I. Dan, I. Turcu, Cosgariu, Chișerean și Degeneriu (Făgăraș); Familia Sorescu (Brașov); G. Sagău și George Șandor (Reghin); familia Iosof (București); Basil Michail Lazar (Sinaia); Dr. I. Mihu (Orăștie); Iosif și Catinca Puscariu (Brașov); P. Dima (Brașov); Maria și Laurențiu Maximilian (Brașov); Alecsiu și Lucreția Olariu (Deva); Teclu (Viena); Victor Popescu (Brașov); Dr. N. Pop (Brașov); Iosif și Veturia Roman (Oradea-mare); căpitanul Hummel (Brașov); Fink (Brașov); Basiliu și Aurelia Jurca (Sarasău); Raveca Găitănariu (Brașov); Zinca Petric (Brașov); Gavril Manu (Deș); Dionisiu Roman (Mediaș); inginerul Popovicu (R. Sărat); Petru Pipoș și Fani Maniu (M. Oșorhei); Dr. Ciurcu (Viena); locotenent Pop (Brașov); Penserariu (Brașov); I. V. Barcian (Timișoara); N. Popovicu prof. (Brașov); Paraschiv (Sebeș); H. Longhin și soția (Deva); C. Flusturean (Brașov); Archimandrescu (Brașov); Steriu (Brașov); Dr. A. Isac (Cluș); Diamandi Manole (Brașov); Dr. Otoban (Brașov); Dr. A. Mureșianu, (Brașov); Leitinger (Brașov); fam. Popa (Blaș); F. St. Șuluțiu (Blaș); frații Mihalovicu (Brașov); Boarta, mare proprietariu; (Beliu) Bucur Popovicu (Hațeg); Elisa Mureșan (Ploesci); S. G. Sava (Brașov); Farra (Brașov); Lecca (București); Ghenoviciu (Brașov); Adela Oltean (Craiova); familia Schiau (Bpesta); Gămulea (Brașov); Sandru (Sighișoara); Uveges (Brașov); familia Dămian (Brașov); Dr. Calefariu (Seliște); Dr. Popasu (Viena); Dr. Cloaje (Ploesci) și P. Rotariu (Timișoara).

Deputațiuni.

Prin reprezentanți și a exprimat condolența lor față de familie, precum și prin participare la înmormântare și-a exprimat stima față cu defunctul despărțământele Asociațiunii transilvane:

a) despărțământul Brașovului prin delegații: Petru Nemeș, notariu public, George Pop, comerciant și Ioan Lenger adv., toți din Brașov;

b) despărțământul Blașului prin delegații: A. Vestemian, canonic, I. M. Moldovan, canonic, V. Oltean avocat și L. Ciato avocat, toți din Blaș; și

c) despărțământul Abrudului prin delegații: Alexandru Filip, adv. din Abrud și A. Danciu proprietariu din Bucium Cerb.

Afară de aceste s'a prezentat la înmormântare încă și alte multe deputațiuni din comunele fruntașe din jurul Sibiului.

Înmormântarea.

Un act mai sârbătoresc de mult nu s'a săvârșit în orașul nostru. Pela 2 oare după amiaza strada Cîsnădiei înaintea locuinței defunctului era îndesuită de mulțime de oameni.

Curtea cea largă din casa archidiecesei, unde locuia răposatul era plină cu elita publicului Sibian, reprezentanții tuturor direcțiilor de aici și de oameni fruntași de pela sate. Am văzut oameni din mari depărțări, cari au venit să dea mortului ultimul tribut de iubire și recunoștință, cari nu au

pregetat a osteni spre a da mortului sărutarea cea mai de pe urmă — vorbind cu cuvintele bisericeii.

În fundul curții era făcut un catafalc, jur împrejur întreagă curtea era împodobită cu arbori verzi, și presărată cu ea: b. verde, ceea ce li da totului un aspect frumos. Sub un baldachin frumos era așezat un fotoliu pentru Escelenția Sa Înalt Preasântitul Domn arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, injurul catafalcului erau așezate scaune pentru membrii din familie, și honorațiunii veniți la actul înmormântării.

Pela 3 oare s'au prezentat corporativ membrii din direcțiunea Albinei, comitetul asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, corpul funcționarilor dela „Albina“ comitetul parochial din Sibiu-Cetate, scoala civilă de fete a Asociațiunii dimpreună cu corpul profesoral, scoala inferioară de fete a reuniunii femeilor române din Sibiu, corporațiunile din afară.

Precis la trei oare a sosit Escelenția Sa, Înalt Preasântitul domn arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, și asistat de archimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, protosințelul Nicanor Frateșiu, protopresbiterii: Moise Lazar, Zacharia Boiu și Ioan Cădea, presbiterii: Ioan Ghibu, Petru Simțion și Georgiu Boșeș și protodiaconii: Dr. Ioan Crișan și Sergiu Medean au început ritualele prescise la îngroparea mirenilor. După stropirea trupului, s'a adus cosciugul în curte și s'a continuat ceremoniile funebrele. Cântările au fost executate de corul elevilor din seminariul nostru archidieceșan sub conducerea părintelui spiritual Dumitru Cunțan.

Cuvântarea funebrelă o a rostit eminentul nostru orator, domnul protopresbiter și asesor consistorial Zacharia Boiu. Incepând dela textul din sânta scriptură: *Și-a încetat Iacob de a mai învăța pe fișei, și s'au întins pe patul de moarte, și a murit*, — oratorul a continuat în facerea de asemănări între Iacob patriarchul și între Iacobul nostru din cosciug, între robia egipteană a poporului israelitean și robia sufletească, la care este condamnat poporul nostru, promisiunea făcută israelitenilor, că vor vedea cât mai curând pământul făgăduinții, și credința noastră, că prin comună conlucrare ne vom emancipa și noi de sub jugul robiei de ađi. A continuat apoi cu fașele principale din viața defunctului și a încheiat cu iertăciunile, cari în cuvântările noastre funebrele au așa de mare importanță.

La 4 oare și jumătate s'a pornit conductul spre cimiteriul din suburbiul inferior. În frunte era un tiner cu stihar negru, purtând o cruce, a urmat scoala de fete a Asociațiunii transilvane și a reuniunii femeilor române din Sibiu, cursul teologilor și preoțiunea, care celebra. După acestea urma un car cu cununile de flori, apoi cel cu cosciugul, după care s'a înșirat familia răposatului, corporațiunile diferite și publicul numeros.

La moment s'au ținut două cuvântări, una din partea domnului Georgiu Barițiu în numele comitetului Asociațiunii, alta din partea domnului Dr. Petru Span, profesor la scoala civilă a Asociațiunii, în numele junimei.*

Sub tot decursul acestor ceremonii nori grei erau grămădiți deasupra noastră și amenințau cu o furtună. Ploaia însă a fost cu cruțare, și numai după ce cosciugul s'a lăsat în groapă a urmat o ploaie lină, ploaie dulce de vară, după cum a fost și întreaga viață a defunctului: lină, dulce, plină de iubire și fapte bune.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Un regiment românesc distins.

Viena, 29 Maiu, 1888.

Regimentul de infanterie Nr. 50, de present în garnisoană la Viena, care se recrutează din cercul Albei-Iuliei și este compus exclusiv din români, a fost distins de cele mai grațioase cuvinte de recunoștință și de laudă din partea Maiestății Sale împăratului nostru. În 28 Maiu n. a. c. Maiestatea Sa a inspiciat toate trupele din tabăra dela Bruck și din toate regimentele presente singur numai regimentul românesc Nr. 50 a fost distins într'un mod neobicit de monarhul. Maiestatea Sa a dispus a se face o manevră, la care s'a distins cu deosebire batalionul prim al regimentului, asupra căruia și-a exprimat de repetite ori părerea de bine, dicând la urmă: „Ve mulțămesc Dle major; foarte bine. Batalionul are o scoală escelentă.“ După încheierea manevrei, Maiestatea Sa adună oficerii și le duse: „Eu sunt cu exercițiile de ađi ale regimentului în toată privința foarte mulțemit și îmi exprim cea mai deplină recunoștință. Cu doosebire s'a purtat bărbătesce batalionul prim.“

*) Noi cu plăcere le vom publica toate trei cuvântările, dacă ni se vor pune la dispozițiune. Red.

În seara aceleiași zile Maiestatea Sa s'a dus în tabără feciorilor noștri, și a asistat la jocurile naționale (Călușeriul, Romanul), pe cări le au executat feciorii în pitorescul nostru costum național.

Porunca de ți, ce s'a dat în ziua următoare de către comanda regimentului conține între altele următoarele împărțări:

„Împăratul a binevoit prea grațios a-și exprima în decursul singuraticilor eserciții înalta sa satisfacțiune și recunoștință. De repețite ori a ținut împăratul, că este o plăcere de a privi acest regi-ment, care execută toate evoluțiunile cu atâta liniște și exactitate.“ Apoi: „Îmi pare bine de a fi înspiciat după atâta timp regimentul en detail și de a-l fi aflat earăși în starea sa escelentă. Imi face o deosebită plăcere de a exprima d-lor ofițieri deplina mea recunoștință și satisfacțiune. Atât esercițiile, cât și manevrarea m'au satisfăcut pe deplin. Disciplina și comanda au fost foarte bune, esercițiul primu-lui batalion perfect (tadellos). Repet înc'odată deplina mea recunoștință și satisfacțiune, care este de a se împărțăși și feciorilor.“

În legătură cu această poruncă a dispus colonelul regimentului Dl Gabor: „Din incidentul acestei grații atât de distinse exprimată într'un mod atât de înălțătoriu și neuitat pentru regiment,“ ca tot timpul, cât îl va petrece regimentul în Bruck până la plecarea la Viena să aibă zile de odihnă, și împărți între feciori patru hectolitre de vin.

Mare este onoarea, ce au făcut feciorii noștri îndepărtați celor de acasă, căci au arătat înc'odată, că sunt între cele dintâiu puteri ale armatei țerei noastre

9.	Din protopresbiteratul	Clușului	1
10.	"	Devei	2
11.	"	Făgărașului	1
12.	"	Gioagiului I.	1
13.	"	Iliei	5
14.	"	Mediașului	2
15.	"	Mercurei	5
16.	"	M.-Oșorheiului	3
17.	"	Orăștiei	1
18.	"	Reghinului	1
19.	"	Sibiului	2
20.	"	Sighișoarei	3
21.	"	Solnocului	1
22.	"	Târnava inf.	2
23.	"	" sup.	1
24.	"	Treiscaune	1
25.	"	Ungurașului	4

10. Treccerile religioare dela alte biserici la a noastră sau dela biserica noastră la alte au fost preste tot numai sporadice; consemnarea lor specială se aclude sub lit G.

Anume: au trecut dela alte biserici la a noastră 225, dela biserica noastră la alte 219, adecă în favorul bisericii noastre 6 suflete.

Procese civile, ce s'au născut în două casuri din atari incidente, sunt încă în curgere; la timpul seu consistoriul își va ține de datorință, a notifica Ven. sinod rezultatele obținute

11. Biserici nouă s'au zidit, respective după reviziunea planurilor și preliminarilor de spese sunt în lucrare 3, și anume: Petroșeni (Hațeg), Șaldorf (Sibiiu) și Mărgineni (Făgăraș)

Preutindenii, unde s'a cerut, consistoriul a întins comunelor respective mână de ajutoriu după puțință din mijloacele disponibile spre acest scop.

Ear sântirea a trei biserici, și anume: Arpatac, Apoldul superior și Gurariului, o a sêvêșit însuși archiepiscopul.

12. Cât pentru ajutoarele din fondul bisericelor, precum și din fondul Rudolfin, urmează din plen conspectele speciale atât al comunelor bisericesci, cât și al protopresbiterilor și parochilor, cari au fost împărțășiți din aceste ajutoare. Cu deosebire s'au considerat, conform concluserilor sinodale, preoții, cari ca catecheți predau tinerimei studioase de pe la scoalele de stat sau scoalele de alte confesiuni doctrina religiunei.

13. Cu privire la ajutoarele din fundațiunea Șaguna, avem onoare a relata, că în decursul anului 1887 s'au licuidat ajutoarele bisericilor de pe anii 1883—1886, și s'au și trimis comunelor împărțășite, în suma totală de 12,076 fl.

Raport special urmează din partea respectivei comisiuni administrative.

14. Încât progresul în cultura intelectuală al populațiunei archidieceșane, afară de starea scoalelor, ce o arată raportul respectiv, se poate măsura și după numărul indivișilor, eșiți din scoală, cari sciu ceti și scrie, cifrele din conspectul general fac destulă lumină asupra acestei împregiurări. Tabloul, ce ni se înfățișază aici, deși vedesce oare-care progres, totuși este încă destul de umbros, vedându-se dintr'însul cu deosebire în unele părți un grad de cultură foarte scăduț. Esprimat acest grad de cultură în cifre procentuale, protopresbiteratele archidieceșane rangează în ordinea următoare:

1.	Brașov I.	58.7%	18.	Reghin	12.2%
2.	Bran	43.8	19.	Câmpeni	11.9
3.	Sibiiu	42.9	20.	Gioagiu I.	9.5
4.	Seliște	37.9	21.	Hațeg	8.3
5.	Avrig	32.3	22.	Turda	8.2
6.	Brașov II	32.2	23.	Lupșa	7.7
7.	Mercurea		24.	Deeș	7.6
8.	Făgăraș	26.6	25.	Zarand	6.9
9.	Bistrița	24.8	26.	Ilia	6.4
10.	Sighișoara	24.2	27.	Alba-Iulia	6.2
11.	Treiscaune	23.4	28.	Deva	6.1
12.	Cohalm	21.9	29.	Unguraș	
13.	Mediaș	21.3	30.	Cluș	5.6
14.	Sebeș	18.4	31.	Cetate de Peatră	4.6
15.	Orăștia	16.9	32.	Solnoc	2.3
16.	Abrud	16.8	33.	Târnava inf.	
17.	Dobra	14.6	34.	Târnava sup.	2.2

Starea cea mai favorabilă se arată dar la Brașov I., unde din numărul total al credincioșilor noștri, afară de tinerimea scolară, sciu ceti și scrie 58.7% ear cea mai nefavorabilă la Târnava superioară, unde numărul acelor scade la 2.2%; calculul mediu pentru întreagă archidieceșă este cam de 15%.

Se observă și aici, că din protopresbiteratele: Agnitei Gioagiului II. și M.-Oșorheiului lipsesc datele respective.

15. În fine ce privesce starea religioasă-morală a poporului archidieceșan, aceea se oglindează în parte în conspectul proceselor divorțiale și al treccerilor dela biserica noastră la alte biserici, precum și în convieșuirile nelegiuite și pruncii emanați din atari convieșuiri.

Asemănând numărul acestor convieșuiri imorale de 3247 cu numărul familiilor de 157,638, acele ni se presintă după protopresbiterate în percentele următoare:

1.	Zarand	0.28%	18.	Brașov II.	2.00%
2.	Brașov I.	0.51	19.	Ilia	2.15

3.	Bran	0.53	20.	Bistrița	2.37
4.	Mercurea	0.54	21.	Cohalm	2.50
5.	Sebeș	0.74	22.	Sighișoara	2.76
6.	Seliște	0.81	23.	Dobra	2.87
7.	Avrig	0.89	24.	Orăștia	3.08
8.	Reghin	1.09	25.	Cluș	3.11
9.	Mediaș	1.20	26.	Turda	3.14
10.	Târnava inf.	1.38	27.	Deva	3.40
11.	Sibiiu	1.61	28.	Alba-Iulia	3.41
12.	Abrud	1.62	29.	Câmpeni	3.72
13.	Deeș	1.72	30.	Unguraș	4.25
14.	Făgăraș	1.77	31.	Treiscaune	4.26
15.	Gioagiu I.	1.80	32.	Hațeg	4.48
16.	Solnoc	1.81	33.	Lupșa	5.05
17.	Cetate de Peatră	1.98			

Presupunând dar și aici, că în toate casurile, unde din datele statistice se trag concludiuni, că datele respective sunt cât decă autentice, moralitatea poporului archidieceșan ar fi mai mare la Zarand, Brașov I. și Bran, ear mai de căduță la Treiscaune, Hațeg și Lupșa.

16. De încheiere se observă, că conclusele sinodale din anual espirat 1887, ce cad în sfera competenții acestui senat, sau executat în tocmăi.

Ne rugăm dar, ca Venerabilul Sinod archidieceșan să binevoească a lua la conștiță acest raport.

Din ședința consistoriului archidieceșan ca senat bisericesc, ținută la 19 Aprile (1 Maiu) 1888.

Miron Romanul m. p., Nicanor Frateșiu m. p.,
archiepiscop. secretariu.

Mulțamită publică.

Aducem viile noastre mulțamiri dnului Doctor Heinrich König din Sibiiu, care printr'o operație foarte periculoasă a scăpat vieța mult iubitei noastre mame și soții, bolnavă de mai multe luni de zile declarată deja de mulți distinși medici de perduță.

Găsim de datorie, pe lângă mulțamirile ce aducem, a recomanda, — mai cu seamă damelor suferinde — pe acest domn medic, atât pentru distinsul D sale talent cât și pentru ingrigirile, ce a pus și osteneala ce și-a dat în tot timpul tratamentului și cărui îi datorim astăzi însănătoșarea pe deplin a mult iubitei noastre mame și soții.

Bucuresci, 1 Iuniu, 1888.
Familia Iosif Szatmáry.

Varietăți.

* (Denumire de administrator protopopesc.) După cum suntem informați, Escel. Sa I. P. S. D. archiepiscop și metropolit Miron Romanul, a denumit de administrator [protopopesc al tractului Ungurașului pe O. D. presbiter Pavel Rosca, din Fizeș Sânpetiu.

* (Iubileul patriarchului Angyelicș). Din incidentul jubileului de 40 de ani al preoției patriarchului Angyelicș, foaia oficioasă publică următorului autograf al Maj. Sale:

„Iubite patriarce Angyelicș! Primesce cu ocașiunea jubileului de 40 de ani al preoției DTale sincerile Mele felicitări. Eu Ți-am urmărit cu satisfacțiune activitatea binefăcătoare condusă de neclintita credință, patriotism curat și adevăratul spirit crestinesc și cu bucurie folosesc și aceasta ocașiune pentru a Ți exprima deplina Mea recunoștință pentru multele merite căștigate pentru biserica, tron și patrie. D Țeu se Te țină încă un lung șir de ani spre binele bisericii gr. or. sêrbesci și a patriei.“
Viena, 20 Maiu, 1888.

Francisc Iosif m. p.

* (Stirpirea animalelor selbatice.) Pentru stirpirea animalelor selbatice de pe teritoriul comitatului Sibiiu s'a votat suma de 300 fl. v. a. din care se vor distribui remunerațiuni dela 2—8 fl. acelora, cari vor aduce pelea animalului sêlbatic. Insinuarile se pot face și la pretorul suprem.

Loterie.

Sâmbătă în 2 Iuniu n. 1888.

Buda:	10	31	22	69	52
-------	----	----	----	----	----

Bursa de Viena și Pesta.

Din 2 Iuniu 1888.

Renta de aur ung. de 6%	Viena	B-pesta
98.10	97.90	
Renta de aur ung. de 4%	86.05	86.10
Renta ung. de hârtie	136.25	135.50
Sorți de stat dela 1860	866.—	865.—
Acțiuni de bancă austro-ung.	282.75	282.50
Acțiuni de bancă de credit ung.	284.60	285.—
Acțiuni de credit austr.	—	101.—
Serisuri fonciare ale institutului „Albina“	109.80	109.50
Renta de aur austriacă	95.25	95.—
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	5.95	5.94
Galbin	10.02	10.01
Napoleon	62.—	62.—
100 marce nemșeci	126.50	126.60
London pe (poliță de trei luni)		

Nr. 2441 bis. 1888.

Raport general

despre activitatea consistoriului archidieceșan, ca senat bisericesc pe 1887.

(Urmare și încheiere din Nr. 52.)

9. Procese disciplinare s'au pertractat în decursul anului preste tot 54, din cari 34 sunt finalizate, ear 20 pendente.

Casuri mai grave între cele finalizate nu o curg, afară de trei, cari au fost împreunate cu suspensiune; celelalte s'au terminat parte cu dojeană sau admonițiune, parte cu sistare.

Repartițiate după protopresbiterate, procesele disciplinare sunt:

1.	Din protopresbiteratul	Abrudului	1
2.	"	Agnitei	3
3.	"	Alba-Iuliei	1
4.	"	Avrigului	3
5.	"	Branului	2
6.	"	Brașovului I.	2
7.	"	" II.	3
8.	"	Cetății de Peatră.	1

Ad. Nr. 333/1887. [1838] 1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantei parohii de clasa a III-a din comuna Finciu, protopresbiteratul Clușului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare in această foaie oficioasă.

Emolumentele sunt:

- 1. Porțiunea canonică 12 jug. arătoriu, fânașiu și pădure, cari dau un venit sigur anuatim . . fl. 69.55
2. Dela 45 familii câte o merță mică de bucate, grâu, sâcăra ori cucuruz, à 1 fl. merța fl. 45.—
3. Tot dela atâtea familii câte o ți de lucru cu palma à 35 cr.. . . . fl. 15.75
4. Dela boteze, cunu-

- nii și înmormântările de preste an. fl. 23.70
5. Bani de cartir, nefind casă parochială . . fl. 35 —
6. Anticuă bisericeii, carea o folosește parochul fl. 20.—
7. Din fundaț. „Panoviciu“ fl. 8.40
8. Alte prestațiuni sigure, cari dau un venit de fl. 32.20 cari venite la olaltă computeate dau un venit de . . fl. 249.60
Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a-și așterne suplicele lor instruite conform legilor din vigoare în termenul indicat, la subscrisul oficiu protopresbiteral.
Oficiul protopresbiteral gr. or. al Clușului în conțelegere cu comitetul parochial.

Cluș, 12 Maiu, 1888.

Vasiliu Roșescu, protopresbiter.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Murăș-Cuies diu, protopresbiteratul Reghinului, pe baza rezoluțiunii cons. dto 22 Martiu a. c. Nr. 1254 B., se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

- 1. Porțiunea canonică: arătoriu 1 jug. 550 °□, liveți 1545 °□ și grădini 679 °□, a căror venit, computeat după calculul de mijloc de 5 ani, face anual în bani: fl. 42.—
2. Dela 90 familii câte

- una ferdelă (16 cupe) cucuruz sfârmit, à 1 fl fl. 90.—
3. Dela 95 familii câte una ți de lucru, à 25 cr. . fl. 23.75
4. Dela înmormântări, cununii, botezuri fl. 50.60
5. Venite accidentali. fl. 14.—
Suma . fl 220.35

Superedificate parochiali nu există. Reflectanții vor avea a subșterne suplicele concursuali, instruite în sensul legilor sustătătoare, subscrisului, p. u. Maros-Vécs.

Idicel, 16 Maiu, 1888. Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Reghinului.

În conțelegere cu comitetul parochial. Galacteon Șagău, protopresbiter.

„ALBINA“ institut de credit și de economii în Sibiiu.

Publicațiune

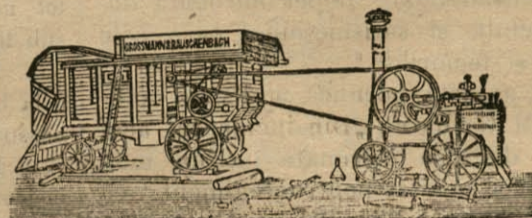
în sensul art. de lege XXXVI din anul 1876 §. 29.

- 1. Suma scrisurilor fonciari puse în circulațiune, cu ziua de 30 Aprile 1888 face fl. 996,300.—
2. Pretensiunile institutului de împrumuturi hipotecare, cari servesc de acoperirea acestor scrisuri fonciari sunt de fl. 1,117,550.21
3. Valoarea hipotecelor luate de basă la susnumitele împrumuturi hipotecari este de fl. 5,185,170.—
4. În sensul §. 97 din statute „fondul special“ pentru asigurarea scrisurilor fonciari e de acesta e indus în cont separat și este plassat în efecte publice. fl. 290,018.67

Sibiiu, în 1 Maiu, 1888.

[1837] 1-1

Diracțiunea.

Mașine patentate de trierat cu vapor

dela

Grossmann & Rauschenbach, Budapesta.

Informațiuni despre întrebuințarea foarte ușoară a puterii efective a consumului de material de ars foarte mic,

a prestațiunii trieratului foarte mare,

a curățitului și sortirei foarte escelente și despre construcțiunea solidă a fabricatului nostru vorbesc toți, foarte mulți domni compărători de ai noștri de până acum, a căror consemnare de nume stă la dispozițiunea stim. domni agricultori.

GROSSMANN și RAUSCHENBACH

prima fabrică ungurească de mașine agriculturari.

Budapest,

[1825] 3-5 äussere Waitznerstrasse Nr. 7.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1888.

Table with multiple columns showing train routes and schedules between Budapest, Predeal, Arad, Teiuș, Sibiiu, and other locations. Includes sub-tables for specific routes like Copșa mică-Sibiiu and Simeria (Piski) - Timișoara.

Nota: Numerele cele grase înseamnă oarele de noapte.